

Ekologiya hám ómir qáwipsizligi páninen JQ variant sorawları

1. Ekologiya kursı, maqseti, wazıypaları, dúzilisi hám tariyxı.
2. Tábiyy hám texnogen qásiytli ayrıqsha jaǵdaylar
3. Populyaciylar hám biocenoz ekosistemalar ekologiyası
4. Aral hám Aralboyı ekologiyalıq mashqalaları.
5. Ayrıqsha jaǵdaylarda xalıqtı evakuaciya qılıw hám birinshi medicinalıq járdem kórsetiw usılları
6. Suwlardıń pataslanıw derekleri.
7. Biosfera haqqında táliymat
8. Xalıqtıń tábiyy hám iyis gazinen záhárleńiwiniń aldın alıw
9. Ómir qáwipsizligi pániniń maqseti, wazıypaları. Huqıqıy tiykarları, miynet kodeksi
10. Turaqlı rawajlanıwdıń ekologiyalıq tárepleri, ekologiyalıq qáwipsizlik
11. Ortalıq hám ekologiyalıq faktorlar
12. Islep shıǵarıwda shawqım, terbelis, jaqtılıq hám zıyanlı nurlanıwlardan qorǵanıw usılları
13. Aral hám Aralboyı ekologiyalıq mashqalaları. Suw tamtarıslıǵı mashqalası
14. Elektr qáwipsizligi
15. Ayrıqsha jaǵdaylarda xalıqtı evakuaciya qılıw hám birinshi medicinalıq járdem kórsetiw usılları
16. Miynet sanitariyası hám gıgienası, erganomika nızamlıqları
17. Órt qáwipsizligi. Órtti óshiriw usılları
18. Ekologiyanıń házirgi zaman mashqalaları, atmosfera, gidrosfera, litosferanıń pataslanıw mashqalaları.
19. Terrorizm túrleri hám oǵan qarsı gúres
20. Demografiyalıq mashqala
21. Tábiyy resurslar hám olardan aqlıǵa muwapıq paydalanıw
22. Terrorizm túrleri, terrorizmge qarsı gúresiw boyınsha dúzilgen xalıq aralıq shártnamalar.
23. Biologiyalıq kóp túrlilikti qorǵaw.
24. Organizmlerdiń ortalıqqa iykemlesiwi.
25. Ekologiyanıń házirgi zaman mashqalaları
26. Atmosfera hawası, suw resursları, topıraq hám olardı qorǵaw.
27. Órt qáwipsizligi tiykarların úyreniw
28. Aral mashqalası hám onıń aldın alıw jolları.
29. Xalıqtı tábiyy hám iyis gaziniń unamsız aqıbetlerinen qorǵaw.
30. Ayrıqsha jaǵday túrleri hám olardıń kelip shıǵıw sebepleri
31. Ómir qáwipsizligi pániniń maqseti, wazıypaları. Huqıqıy tiykarları, miynet kodeksi
32. Tábiyat-insán-jámiyet múnásebetleri, ekologiya tariyxı, rawajlanıw basqıshları.
33. Ómir qáwipsizligi pániniń tiykarǵı túsiniqleri, maqseti hám wazıypaları.
34. Ekologiyanıń izertlew usılları
35. Populyaciyanıń statikalıq hám dinamikalıq kórsetkishleri.
36. Biologiyalıq kóp túrlilikti saqlaw, qorǵalatuǵın tábiyy aymaqlar
37. Biocenozda organizmlerdiń múnásebetleri.
38. Ekologiyalıq qáwipsizlik, turaqlı rawajlanıw koncepciyası hám ekologiyalıq tálim-tárbiya
39. Birinshi medicinalıq járdemdi shólkemlestiriw tártibin úyreniw
40. Qaraqalpaqstanıń qurǵaqlıq hám suw ekosistemaları
41. Biocenozda organizmlerdiń múnásebetleri. Ekosistemada zatlar aylanısında qatnasatuǵın organizmler

42. Ekosistemada zatlar aylanisida qatnasatugin organizmler. Qaraqalpaqstanni qurqaglıq ham suw ekosistemalari
  43. Birinshi medicinalıq jardemdi sholkemlestiriw tartibin uyreniw
  44. Ayırıqsha jagday turleri ham olardi kelip shıgıw sebepleri. Tabiiy ham texnogen qasiyetli ayırıqsha jagdaylar
  45. Ekologiyanni ha'zirgi zaman tu'sinigi ha'm onni wazıypalari (*Ekologiya, E Gekkel, iykemlesiw.*)
  46. Ekologiyanni bo'limleri (*Awteknologiya, populyatsiyalar sinekologiya, ekosistema, Yu. Odum*)
  47. Ortalıq ha'm iykemlesiw tu'siniklari (*Ortalıq, suw, hawa, topıraq, organizm ortalıg'i, iykemlesiwleri*)
  48. Ekologiyalıq faktorlar (*Abiotik, biotik, antropogen, ıqlım, edafik, fitogen, zoogen, mikrobiogen*)
  49. Islep shigariwda shawqim ham onni organizmge tasiri
  50. Ekologiyanni rawajlanıw tariyxı (*Antik dawir, Aristotel, Farabiy, Beruni*)
  51. Xalıqtı ham aymaqlardı ayırıqsha jagdaylardan qorgawdın huquqiy tiykarlari.
  52. Ekologiyalıq sistemalar haqqında tu'sinik (*Ekosistemalar, jasalma, ta'biyiy, biogeotsenoz, o'simlikler*)
  53. Ta'biyattı qorg'aw ma'seleleri (*Xawanni pataslanıw dereklari boyınsha hu'kimet qararlari, nızamlari*)
  54. Aral boyı ekologiyası (*A'miwda'rya, Sirda'rya, Aral ten'izi, Mineral duzlar, suwdın pataslanıwı*)
- Jer silkiniw ham onnan qorganıw ilajlari.
55. Ort ham jarılıw menen baylanıslı ayırıqsha jagdaylar.
  56. Antropogen faktorlar (*Antropogen faktorlar, tu'rleri, ta'biyiy ha'm jasalma ortalıq, relief*)
  57. Biotsenozdag'ı organizmler arasındag'ı muna'sebet (*Biotsenoz, biologiyalıq mu'na'sebet, jirtqısh, parazit*)
  58. Ózbekistan Respublikası Ayırıqsha jagdaylarda onni aldın alıw ham hareket etiw mamleketlik sistemasi.
  59. Ayırıqsha jagdaylar boyınsha qabil etilgen Ózbekistan Respublikasını nızamlari
  60. Topıraqtı pataslanıwı ha'm olardı qorg'aw (*Ximiyalıq birikpeler, pestitsid, gumus, shamal topıraq eroziyası*)
  61. Biosferanni rawajlanıwını tiykar'ı nızamlari (*Biosfera, biogen zatlar, o'simlik, haywan, mikroorganizmler,*)
  62. Transport avariylari ham onni aldın alıw ilajlari
  63. Atmosfera hawasını pataslanıwı ha'm olardı qorg'aw (*Atmosfera, hawanı qorg'aw, biosfera, pataslanıwı*)
  64. Suw baylıqlari ha'm onı qorg'aw ma'seleleri (*Gidrosfera, da'rya, ko'l, suw resurslari, jer astı suwlari*)
  65. Tu'rlerdin' populyatsiyalıq du'zilisi (*Jinisiy struktura, jasi, da'wirler, latent, generativ, senil, regressiv*)
  66. Biotsenozda organizmler arasındag'ı mu'na'sebetler (*Neytralizm, antibioz, baseki, ammensalizm, jirtkishlıq*)
  67. Miynet qawipsizligi. Miynet kodeksi.
  68. Suktessiya tu'sinigi ha'm a'hmiyeti (*Birlemshi ham eklemshi suktessiya, tsikl, a'steaqırın, o'zgerisler*)
  69. O'simlik ha'm haywanlar du'nyasını qrg'aw (*o'simlikler du'nyası, haywanat du'nyası, «Qızıl kitap»*)

70. Xalıqtı hám aymaqlardı tábiyy qásiyetli ayrıqsha jaǵdaylardan qorǵaw.
71. Biogeotsenoz du'zilisi haqqında tu'sinik (*Sukachev, tirishilik, jer, atmosfera, taw eginleri, ekotop, klimatop*)
72. Ekosistemada biologiyalıq o'nimdarlıq (*Biomassa, organikalıq zat, azık shinjiri, piramida*)
73. Ha'zirgi zaman ekologiyalıq mashkalalar (*Jergilikli, regionallıq, global, sanaat, Aral, Azon*)
74. Tiri ha'm biokos zatlar (*Tiri zatlar, suw, topıraq, biogen zatlar, neft, komir*)
75. Suw tasqınları, sel aǵımları hám onnan qorǵanıw ilajları
76. Elektr qáwipsizligi tiykarları.
77. O'zbekstandag'ı qorıqханalar, buyırtpaқanalar ha'm olardıń tiykarǵı wazıypaları (*Saqlaw, qorg'aw*)
78. Ta'biyy resurslar klassifikatsiyası (*Tawsilatug'in, tawsılmaytug'in, resurs, kosmik, iklim, suw*)
79. Ekologiyanın' rawajlanıwında Orta Aziyalı alımlardıń u'lesi (*Xorezmi, Farabiy, Beruni, Ibn Sino*,
80. Noosfera haqqında tu'sinik (*Adam, aqıl oy, sana, tog'ay, jer, o'simlik, haywan*)
81. Xalıqtı hám aymaqlardı texnogen qásiyetli ayrıqsha jaǵdaylardan qorǵaw.
82. Topıraq ekologiyalıq faktor sıpatında (*Ta'biyat, insan, shorlanıwı, Gekkel klassifikatsiyası, eroziya*)
83. Ta'biyy resurslar klassifikatsiyası (*Tawsilatug'in, tawsılmaytug'in, resurs, kosmik, iklim, suw*)
84. Ekologiyalıq tálim-tárbiya máselesi.
85. Haywanlardı qorg'aw (*Haywan biomassası, omırtqalı, su't emiziwshi, Qızıl kitap*)
86. Xalıqtı hám aymaqlardı texnogen qásiyetli ayrıqsha jaǵdaylardan qorǵaw.
87. «Qızıl kitap» ha'm onıń a'hmiyeti (*4 kategoriya, joq bolg'an, jog'alıp baratırǵ'an, siyrek, azayıp ketken turler*)
88. Antropogen faktorlar (*Antropogen faktorlar, ta'biyy ha'm jasalma ortalıq, relief*)
89. Ómir qáwipsizligi pániniń maqseti, wazıypaları.
90. O'simliklerdin' jaqtılıq faktorlarına iykemlesiw (*jaqtı su'yer, saya su'yer, aralıq, gemofit o'simlikler*)
91. Biotik faktorlardın' organizmlerge ta'siri (*Fitogen, zoogen, mikrobiogen*)
92. Biosferanın' rawajlanıwının' tiykarǵı nızamları (*Biosfera, litosfera, atmosfera, gidrosfera, stratosfera*)
93. Biotsenoz haqqında tu'sinik (*Mebius, tu'r, faza, du'zilme, fito, zoottsenoz*)
94. Hawa rayı ha'm iqlım o'zgerisleri (*Atmosfera quramı, SO₂, SN₄, uglevodorodlar, azot oksidleri*)
95. Ekosistema tu'sinigi ha'm zatlar aylanısı (*Tensli, ta'biyy, produtsent, kontsument, redutsent*)
96. Suw resursların' únemlep paydalanıw hám qorǵaw jolları
97. Issılıq (parnikoviy) effektinin' jedelligi (*Uglerod oksidleri, suw puwları, metan, azot oksidleri, uglevodorodlar*)
98. Tsunami, onıń aqıbetleri hám onnan qorǵanıw ilajları.
99. Suwlardın' pataslanıwı ha'm onıń aldın alıw (*Gidrosfera, mineral, organikalıq, bakterial pataslanıw*)
100. Jer astı baylıqları ha'm olardı qorg'aw (*Paydalı qazılma, biosfera, tiklenetugin. Tiklenbeytug'in, ta'biyatti qorg'aw*)